

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΜΕΠ

Εξάμηνο: Εαρινό

Διδακτικές μονάδες ECTS: 3

Κωδικός: ΜΕΠ

ΩΡΕΣ: 2 θεωρία

Τύπος: ΜΓΥ (Μάθημα Γενικού
Υποβάθρου)

Γλώσσα: Ελληνικά

Μάθημα: Επιλογής

Προαπαιτούμενα:

Εξαρτώμενα:

Σκοπός μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι να μεταφέρει στους φοιτητές τις απαραίτητες βασικές γνώσεις ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν φυσικοθεραπευτικά τους μετεγχειρητικούς ασθενείς.

Μαθησιακοί στόχοι: Ο φοιτητής με την επιτυχή ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- 1) να αναγνωρίζει τις χειρουργικές παθήσεις και επιπλοκές,
- 2) να κατανοεί τον ρόλο του ως φυσικοθεραπευτής σε προεγχειρητικούς και μετεγχειρητικούς ασθενείς,
- 3) να συνεργάζεται με θετικό τρόπο με την ομάδα παροχής υγείας στις χειρουργικές κλινικές.

Αναλυτικά περιεχόμενα θεωρητικού μαθήματος:

Ενότητα 1. Εισαγωγή στη Χειρουργική. Βασικές Έννοιες και Αρχές.

- Ορισμοί εννοιών.
- Ο ρόλος του φυσικοθεραπευτή μέσα στην ομάδα παροχής υγείας σε μετεγχειρητικούς ασθενείς.

Ενότητα 2. Προ- μετεγχειρητική φροντίδα.

- Προεγχειρητική προετοιμασία, μετεγχειρητική αγωγή, ισορροπία νερού και ηλεκτρολυτών, μετεγχειρητική φροντίδα.

Ενότητα 3. Εγχείρηση, αναισθησία και κλινικός ασθενής.

- Εγχειρητικές τομές, τρόποι σύγκλεισης του τραύματος, επούλωση του τραύματος, στάδια επούλωσης.
- Παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση, είδη επούλωσης, αιμορραγία, μετεγχειρητικές επιπλοκές, η επίδραση της ηλικίας στον χειρουργικό άρρωστο.
- Είδη αναισθησίας, αναισθητικά φάρμακα, ενδοφλέβια αναισθητικά, οπιοειδή, πτητικά αναισθητικά.
- Μυοχαλαρωτικά, τοπικά αναισθητικά, μηχανήματα αναισθησίας, ανάνηψη, πόνος.

Ενότητα 4. Η Χειρουργική Φλεγμονή και τα αίτια της.

- Συνεργικοί παράγοντες της φλεγμονής, συμπτώματα της φλεγμονής, διάγνωση της φλεγμονής.
- Είδη της φλεγμονής, εξέλιξη της φλεγμονής, θεραπεία της φλεγμονής, ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις, μορφές τοπικών φλεγμονών, δοθίνας, ψευδάνθρακας, θερμό απόστημα, ψυχρό απόστημα, ερυσίπελας, αεριογόνος γάγγραινα, τέτανος.
- Η Χημειοπροφύλαξη στη γενική χειρουργική και οι χρησιμότητά της στη χειρουργική.
- Κατηγορίες εγχειρήσεων, ενδεικτικές περιπτώσεις χορήγησης χημειοπροφύλαξης, προληπτικά

αντιμικροβιακά φάρμακα κατά είδος εγχείρησης, κίνδυνοι από την χρήση χημειοπροφύλαξης.

Ενότητα 5. Έγκαυμα, Χειρουργική Επιφανείας, Μικροχειρουργική.

- Είδη εγκαυμάτων, συχνότητα και βαρύτητα εγκαύματος, θεραπεία επιπλοκές.
- Άτονο έλκος, κατακλίσεις, κύστη του κόκκυγα, κήλη, μορφές, συμπτώματα, θεραπεία, και επιπλοκές της.
- Συρραφή αγγείων, συρραφή νεύρων, τενόντων, ακρωτηριασμοί, συγκολλήσεις.

Ενότητα 6. Νοσήματα του Μαστού.

- Εξέταση του μαστού, επιλόχεια μαστίτιδα, χρόνια κυστική μαστίτιδα.
- Νεοπλάσματα του μαστού, ιναδένωμα, ενδουλικό θήλωμα, καρκίνος του μαστού.

Ενότητα 7. Νοσήματα του Θυρεοειδή αδένα.

- Διάγνωση θυρεοειδοπαθειών, βρογχοκήλης.
- Διάχυτη τοξική βρογχοκήλη (νόσος Graves), οζώδης βρογχοκήλη, αυτόνομη θυρεοειδική βλάβη (AFTL).
- Νεοπλάσματα του θυρεοειδή, καρκίνος του θυρεοειδή, χειρουργική θεραπεία των θυρεοειδοπαθειών.

Ενότητα 8. Νοσήματα του Διαφράγματος.

- Διαφραγματοκήλη, ολισθαίνουσα διαφραγματοκήλη, παραοισοφαγική και μικτή διαφραγματοκήλη, πρόσθια ή οπισθοστερνική ή διαφραγματοκήλη Morgagni, οπισθοπλάγια διαφραγματοκήλη του Bochdalek.
- Ετερόπλευρη ανύψωση του διαφράγματος, τραυματική ρήξη του διαφράγματος.

Ενότητα 9. Νευροχειρουργικά νοσήματα.

- Κάκωση της κεφαλής, κακώσεις της σπονδυλικής στήλης, συγγενείς ανωμαλίες του νευρικού συστήματος.
- Ισχαιμικό αγγειακό επεισόδιο, νεοπλάσματα του Κ.Ν.Σ., ενδοκράνιες φλεγμονές.

Ενότητα 10. Χειρουργικές παθήσεις του Θώρακα.

- Αιμοθώρακας, πνευμοθώρακας, χυλοθώρακας, εμπύημα, τραύμα.
- Τραχειοστομία, εχινόκοκκος του πνεύμονα, συγγενείς παθήσεις του θώρακα, νεοπλάσματα του θώρακα.
- Καρκίνος του πνεύμονα, καρδιοχειρουργικά προβλήματα, μεταμόσχευση καρδιάς και πνευμόνων.

Ενότητα 11. Χειρουργικά νοσήματα των αγγείων.

- Αρτηριακές παθήσεις, ανεύρυσμα, γνήσιο ανεύρυσμα, νόθο ανεύρυσμα, αρτηριοφλεβώδες ανεύρυσμα, εκφυλιστικό ανεύρυσμα, διαχωριστικό ανεύρυσμα.
- Φλεβικές παθήσεις, μεταθρομβωτικό σύνδρομο, ευρυαγγείες, κίρσοι, κίρσοι των κάτω άκρων, αιμορροΐδες, κίρσοκήλη.

Ενότητα 12. Νοσήματα του οισοφάγου, του Στομάχου, του Δωδεκαδάκτυλου, του Λεπτού και του Παχέως εντέρου.

- Ατρησία του οισοφάγου και τραχειοοισοφαγικό συρίγγιο, αχαλασία του οισοφάγου, εκκόλπωμα του οισοφάγου, τραύμα του οισοφάγου, νεοπλάσματα του οισοφάγου, κίρσοι του οισοφάγου.
- Συγγενής υπερτροφική πυλωρική στένωση, διπλασιασμός του στομάχου, αυτόματη ρήξη του στομάχου, συστροφή του στομάχου.

- Συγγενείς παθήσεις του δωδεκαδάκτυλου, συγγενή εκκολπώματα του δωδεκαδάκτυλου, γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος.
- Καλοήγη νεοπλάσματα του στομάχου, κακοήγη νεοπλάσματα του στομάχου, καρκίνος του δωδεκαδάκτυλου.
- Malrotation ή ατελής στροφή και καθήλωση, ειλεός από μηκάνιο, περιοχική εντερίτιδα, νεοπλάσματα του λεπτού εντέρου, καρκινοειδές, συγγενείς ανωμαλίες του ομφαλεντερικού πόρου.
- Συγγενές megacolon, ατρησία του πρωκτού, χρόνια ελκώδης κολίτιδα, εκκολπωματική νόσος, συστροφή του σιγμοειδούς.
- Νεανικοί πολύποδες, ραγάδα του δακτυλίου, περιεδρικό απόστημα, περιεδρικό συρίγγιο, πρόπτωση του ορθού, σύνδρομο Peutz-Jeghers, καρκίνωμα του παχέως εντέρου, κακοήθεις παθήσεις του ορθοσιγμοειδούς.

Ενότητα 13. Σκωληκοειδίτιδα, Παθήσεις του Ήπατος των Χοληφόρων και του Παγκρέατος, Περιτονίτιδα - Ειλεός - Οξεία Κοιλιά - Κοιλιακό τραύμα.

- Αίτια, συμπτώματα, διαφορική διάγνωση, επιπλοκές, θεραπεία.
- Η επίπτωση της στα βρέφη και στους υπερήλικες.
- Τραύμα του ήπατος, εχινόκοκκος του ήπατος, νεοπλάσματα του ήπατος, συγγενείς ανωμαλίες των χοληφόρων.
- Χολολιθίαση, λαπαροσκοπική χολοκυστεκτομή, χοληδοχολιθίαση, οξεία χολοκυστίτιδα, καρκίνος των χοληφόρων.
- Οξεία παγκρεατίτιδα, χρόνια παγκρεατίτιδα, νεοπλάσματα του παγκρέατος.

Ενότητα 14. Τελική Αξιολόγηση των Φοιτητών.

- Αξιολογείται η συνολική επίδοση των φοιτητών σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών του Ιδρύματος και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος που αναφέρεται παρακάτω.

Μέθοδοι και μέσα διδασκαλίας: Στις μεθόδους διδασκαλίας της θεωρίας του μαθήματος περιλαμβάνονται πολλές διδακτικές μέθοδοι και μέσα μεταξύ των οποίων:

- Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, διαφανοσκοπείου, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση
- Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση
- Εργασία σε μικρές ομάδες ή ατομική
- Παρουσιάσεις φοιτητών
- Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Πολυμέσων, ηλεκτρονική συζήτηση μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

Μέθοδοι αξιολόγησης: Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος. Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή πραγματοποιείται με μία τελική αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική. Στην προφορική αξιολόγηση απαιτείται η παρουσία δύο εκπαιδευτικών. Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μετά το τέλος του διδακτικού εξαμήνου σε όλη την ύλη που διδάχθηκε. Ο φοιτητής καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις που καλύπτουν ισομερώς τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και επιπλέον σε μία ερώτηση που απαιτεί κριτική σκέψη. Η βαθμολογία είναι από 0-10 και με την προϋπόθεση ότι έχει απαντήσει στο 80% των ερωτημάτων.

Η καταλληλότητα των θεμάτων αξιολόγησης ελέγχεται από τον Τομέα, ο οποίος δημιουργεί τράπεζα θεμάτων ανά γνωστικό αντικείμενο που είναι διαθέσιμη στους φοιτητές.

Η τελική βαθμολογία καταχωρείται στην δεκάβαθμη κλίμακα (0-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5. Ταυτόχρονα η τελική βαθμολογία καταχωρείται με την σχετική κλίμακα βαθμολογίας του ευρωπαϊκού

συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπου A, B, C, D, & E είναι το 10%, 25%, 30%, 25% & 10% των επιτυχόντων αντίστοιχα.

Σχετική βιβλιογραφία:

- 1) Doherty G.M., Lowney J.K., Mason J.E., Reznik S., Smith M. Washington εγχειρίδιο χειρουργικής, Broken Hill Publishers LTD 2006.
- 2) Μπονάτσος Γ., Γολεμάτης Β. Χειρουργική παθολογία, Broken Hill Publishers LTD 2005.
- 3) Παπαδημητρίου Ι. Σύγχρονη Γενική Χειρουργική (2 τόμοι), Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου, 2001.
- 4) Παπαχριστοδούλου Α.Ι. Χειρουργική παχέος εντέρου, Εκδόσεις ΒΗΤΑ, 1995.
- 5) Πετρίδης Α. Εγχειρίδιο Χειρουργικής, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, 1998.
- 6) ICD-O Διεθνής ταξινόμηση ογκολογικών νοσημάτων.
- 7) Αργειτάκος Π. Θέματα ωτορινολαρυγγολογίας, Εκδόσεις ΛΙΤΣΑΣ, 1993.
- 8) Νταλάνζας Θ. Συνοπτική χειρουργική, Ιατρικές εκδόσεις Λίτσας, 1998.
- 9) Townsend C.M., et al. Sabiston Χειρουργική (τόμοι Α'-Δ'), Εκδόσεις Πασχαλίδης, 2004.
- 10) Thompson A. M. Χειρουργική Ανατομία – Κλινική Εξέταση, Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου, 2004.
- 11) Walter T. Χειρουργική Ανατομική, Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου, 2008.